

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o. o. p. w Nowemiastolu.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Wtorek, dnia 15 lutego 1927.

Nr. 20

Mowa p. ministra Reform Rolnych prof. Staniewicza na konferencji prasowej w Grudziądzu.

Pan minister zdaje sobie sprawę ze znaczenia Pomorza. — Potrzeba gęstego zaludnienia Pomorza. — Reforma rolna ma się do tego przyczynić. — Usprawiedliwienie się za wywłaszczenie na parcelację i niemieckiej własności. — Nie rząd polski, ale rząd niemiecki używa ustawy parcelacyjnej na cele wynarodowienie.

Z wzruszeniem głębokim stałem dzisiaj przed Wami na tej przastarej ziemi polskiej, kędy szara Wisła, niby odwieczna polska tęsknota ku morzu toczy swe ciche wody, stałem z wzruszeniem tem większym, iż myśl mała w tej chwili w one czasy zamierzone, gdy przez odwieczne puszcze szli tędy wędrowni miłośnicy Chrystusa nasi apostołowie i męczennicy, by krzyż Polski zbroszony swą krwią serdeczną postawić nad szarem morza brzegiem, gdy niby hufce Kaecfonta spragnione widoku morza zdążyli tędy słowiańscy woje a wreszcie, gdy wesolo płynęły Wisła ładowane złotą pszenicą tratwy i berlinki, roznosząc w okolo po świecie sławę Polski jako spichlerza Europy, a wiatr od morza, którego sześci powiew w tej chwili odczuwam, szepce mi i o przyszłości również pełnej sławy i potęgi.

To też jest zrozumiałe, że ziemia ta droga jest sercu każdego Polaka, związana tyłu wspomnieniami i marzeniami na przyszłość. Dał temu wyraz i Rząd obecny, który ustami ministra Zaleskiego oświadczył niedawno, iż niema takiej ceny, za jaką moglibyśmy odstąpić choć jedną piędź tej ziemi i niema takiego Polaka, któryby zawahał się na chwilę przed złożeniem w Jej obronie najwyższej ofiary z krwi własnej i mienia, gdyby tego zasłała potrzeba.

To też we wszystkich dziedzinach życia, Rząd obecny w miarę posiadanych możliwości pragnie otoczyć Pomorze jaknajwiększą opieką i życzliwością rozumiejąc, że rozkwit tej ziemi wymaga potęgi Państwa.

Nie będę tu mówił o dążeniach resortów, natomiast skorzystam ze sposobności zapoznać z memi zamierzeniami i zamiarami w dziedzinie realizacji reformy rolnej.

Na wstępie jednak pragnę wypowiedzieć parę uwag ogólnych. Proszę Panów, muszę zaznaczyć, iż rola, jaką idea państwowa polska przeznaczona Pomorza, jest inna niż ta, którą przynajmniej przed wojną jej wskazywała pruska racja stanu. Proszę Panów, dla Niemiec przedwojennych wysoko uprzemysłowionych i przeludnionych ze względów na politykę aprowizacyjną narzucała się konieczność posiadania na wschodzie rzadko zaludnionych prowincji z wysoko rozwiniętym rolnictwem w majątkach większej własności, która zaopatrywała inne dzielnice. Odwrotnie Polska, posiadając na wschodzie duże przestrzenie, jeżeli chodzi o przestrzeń ogólną, zaludnione rzadko, które jednak narazie bardziej zaludnić trudno, albowiem przestrzeń użytków rolnych jest tam względnie nieduża, uzyskanie zaś nowych użytków rolnych bez kosztownych melioracji i nakładów osiągnąć się nie da — w wysokim stopniu jest zainteresowana na jaknajwiększym zaludnienia swych dzielnic Zachodnich.

To też, chociażby z tych względów reforma rolna na Pomorzu jest koniecznością państwową i dlatego w drodze ewolucji winna być ona i będzie wykonana w granicach obowiązującej ustawy z dnia 28.12.25 r., która znalazła swój wyraz w ogłoszonych planach parcelacyjnych na 1927 i 1928 i w ogólnych wykazach imiennych na rok 1926 i 1927.

Rząd przystąpi w najbliższym czasie do wykonania wykazu imiennego na rok 1926 i przymusowego wykupu ziemi, który właściciele dobrowolnie sami rozparcelowali.

Przy tej sposobności pragnę tutaj odeprzeć zarzuty, które ukazały się ostatnimi czasy w tutejszej prasie niemieckiej, głoszącej, jakoby reforma rolna na zachodzie Polski była przeprowadzana wyłącznie pod kątem widzenia zniszczenia większej własności niemieckiej i wzmocnienia elementu polskiego. Już każdy bezstronny obserwator, który rzuci okiem powierzchownie

zarówno na plany parcelacyjne, jak i na wykazy imienne w tych dwóch okręgach zachodnich stwierdzi, jak w całym Państwie, że choć majątków niemieckich są i majątki polskie. Z tego powodu nawet Rząd był skłonny w szeregu pism opozycyjnych, które zaszły mu zbytnią zgodność w stosunku do Niemców. Jeżeli na Pomorzu istotnie więcej majątków niemieckich zostało umieszczone na wykazie, to tylko dlatego, że w rękach niemieckich więcej jest ziemi obciążonej obowiązkiem parcelacyjnym na mocy Ustawy z dnia 28 grudnia 1925, niż w rękach polskich.

I mimowoli powstaje pytanie dlaczego prasa, która tak głośno o tem co się dzieje w Polsce, nie wspomina wcale o tej sprawie na szeroka skalę zakrojonej akcji, która prowadzi nasza sąsiedzi Niemcy, zarówno w Prusach Wschodnich jak i w powiatach granicznych z Polską. To też słońce tej słów parę poświęcić muszę.

Jeżeli chodzi o cel polityczny — to akcja ta ma wyrażne zadanie zmniejszenia terenów polskich, pozostałych w granicach Rzeszy. Zawarta ona jest w ramach dwóch programów rządowych — Seclungs Program i Sefort-program, czyli programu osadniczego,

który ma na celu smażliwienie elementowi niemieckiemu nabywanie w drodze kupna osad w prowincjach granicznych z Polską oraz parcelacji większych obiektów pomiędzy osadników niemieckich i utrwalenie w ten sposób elementu niemieckiego.

Fundusz na ten cel przeznaczony jest bardzo duży i wynosi 250 milionów marek po 50 milionów rocznie w przeciągu najbliższych 5 lat. Ponadto przeznaczono 42 miliony marek na tzw. „Sefort-program“, cele którego są również wyraźnie osadnicze, oraz udziela się wydatnych zapomóg Związkowi prowincjonalnym na wschodzie Niemiec na cele tej kolonizacji. Z tego wynika, że na terenie Niemiec również jest prowadzona akcja osadnicza i jeżeli wreszcie uprzytomimy sobie dalej, że w Niemczech właściciele niema głodu ziemi a raczej chłop niemiecki ucieka od ziemi, podczas gdy w Polsce cecha chłopu jest niezmiernie pragnienie zdobycia własnego zagonu, to można powiedzieć z całą stanowczością, że trudno w naszej akcji dopatrzeć się czegoś więcej jak jeno konieczności socjalnej i gospodarskiej, tembardziej, że akcja ta prowadzona jest równocześnie na terenie całej Rzeczypospolitej.

Naprężona sytuacja we Warszawie między rządem a sejmem.

Oburzenie Izby z powodu mowy wicepremiera Bartla. — Możliwość poważnego zatargu.

Warszawa, 12. 2. Ubiegły piątek w Sejmie był niezwykle gorący. Po zakończeniu dyskusji budżetowej zabral głos wicepremier Bartel, który w przeszło godzinie przemówienia rozwiódł się o sytuacji państwowej. Przemówienie wicepremiera na wstępnie wywołało w całej Izbie zdziwienie, a potem wręcz oburzenie. Bowski Bartel na wszystkie zarzuty odpowiedział lekceważącymi uwagami. Tak n. p. pan Bartel zaznaczył, że rząd obecny stoi na gruncie zupełnej praworządności, zapominając widocznie o uwięzionych generałach i śledztwie w sprawie napadu na posła Dziechowskiego. Rugi partyjne na stanowiskach oraz militarzującą urzędów p. wicepremier potraktował humerystycznie. W sprawach zagranicznych, jak n. p. w sprawie zerwania rokowań polsko-niemieckich oraz fortyfikacji na Wschodzie, wicepremier wypowiedział się tak blade, że nawet w jego własnym stronnictwie były sarkania.

Po przemówieniu premiera poseł Głabiński postawił wniosek o wszczęcie dyskusji nad tem przemówieniem. Jakże wrażeń wywołała mowa wicepremiera, sądzić można z tego, że w głosowaniu nad otwarciem dyskusji, wniosek posła Głabińskiego uzyskał ogromną

większość. Przeciw wnioskowi głosowały tylko Wyzwolenie, Związek Chłopski i Żydzi.

W sobotę zebrał się w tej sprawie konwent seniorów. Dzisiaj z rana konwent seniorów zajmował się uchwalonym wczoraj wnioskiem Zw. Lud. Nar. w sprawie otwarcia dyskusji nad ex. gr. wicepremiera Bartla. Postanowiono dyskusję tę odbyć w poniedziałek po południu przy trzecim czytaniu budżetu.

Tymczasem sejm przystąpił do drugiego czytania. W międzyczasie rozeszły się wiadomości, że klub P. S. L. Płast postanowił, opierając się na art. 58 Konstytucji, zgłosić wniosek o w. t. m. niemożności dla ministra Bartla. Związek Ludowo Narodowy, stojąc na stanowisku opozycyjnem, aważa, że za wystąpienie wczorajsze min. Bartla ponosi odpowiedzialność cały rząd i dlatego przy trzecim czytaniu budżetu w poniedziałek głosować będzie przeciw całemu budżetowi.

Wiadomości te wywołały w kołach rządowych bardzo silne poruszenie. Premier Piłsudski domagał się nieustannie informacji o stanie rzeczy w Sejmie, tembardziej, że głosowanie nad budżetem dało szereg niespodzianek.

Bezczeszczenie kobiet pomorskich ze strony „Kurjera Czerwonego“.

„Panny z najporządniejszych domów sprzedają się“ — tak twierdzi pismo owe. — Taką opinię o Pomorzu szerzy warszawski „Kurjer Czerwony“.

Ratujcie Pomorze, zaradkom niemiecką rozpasną. Głos wstydu i rozpacz o upadku moralności mieszczaństwa pomorskiego!

„Kurjer Czerwony“ (nr. 26 z dnia 3 bm.) ogłasza pod powyższym tytułem rozmowę z pewną rzekomą „czytelniczką“, która udziela „rewelacyjnych“ wyjaśnień o strasznie „skandalicznych“ stosunkach, jakie mają panować na Pomorzu wśród mieszczaństwa (!). Jest to właściwie chydny i bezwstydy atak na cześć kobiety pomorskiej, upozorowany patriotyzmem. Oto tekst tej niesłychanej w historii dziennikarstwa napaści:

— „Nigdzie w Polsce tak nie „kwitnie“ sprzedaż kobiety, sutenerstwo i prostytucja, jak na Pomorzu. Jeśli do tego doszło, że w najgłośniejszych miastach Pomorza komisarz policji, p. Raczyński, z własnej inicjatywy wygłaszał odczyty o walce z handlem kobietami, to dzieją się tam napewno potworne (!) rzeczy i na wielką skalę (!).

— Na czem polega to zepsucie obyczajów?

— Przedewszystkiem Pomorzanki — to kobiety, których serce zamknięte jest na kluczyk od spizarni, jak mówi poeta, gospodynie — starego typu zresztą — które nic na świecie nie obchodzi poza groszem i spizarnią, to też mężczyźni lekceważąco je traktują. Nie mówią już o „narzeczeństwach“ na niemiecką modłę, które są właściwie często zmianami „malżeństwach“ na próbę“ — rozpowszechniona jest w sferach mieszczańskich (!) zwyczajna prostytutka (!). Panny

z najporządniejszych (!) domów sprzedają się mężczyznom, zbierając sobie tą drogą posag (!) lub pieniądze „na wyprawę“ (!). Zniwelenie nieletnich (!) jest na porządku dziennym (!). Zauważyć też można na Pomorzu mnóstwo stręczycieli (?). Kręca się oni wszędzie: na dworcach kolejowych i w balach, w miejskich i wiejskich „oberżach“, w których Pomorzanie przy kufku piwa bawią się spokojnie i gdzie nigdy nie dochodzi do tak częstych u nas gdzieindziej swaatur i bijatyk. Ale zato w każdej (!) takiej oberży trzymają zupełnie jawnie kobiety, uprawiając nierząd (!). I nikt przeciw temu nie występuje. Władze (!) tolerują ten stan rzeczy, a niski poziom uświadomienia kobiet sprzyja tym haniebnym stosunkom“.

Takie ohydy i obłąkanie brednie rozgłasza socjalistyczna gazeta wychodząca we Warszawie o polskich kobietach na Pomorzu.

Czy to może ze zemsty za to, że u nas nie ma nadobnych dziewic „Izraela“?

Masowy protest kobiet pomorskich.

Cała prasa pomorska, tak lewicowa, jak prawicowa potępia jednomyślnie wystąpienie „Kurjera Czerwonego“, który przed kilku dniami zamieścił artykuł, zniesławiający moralność kobiet pomorskich. Szereg organizacji kobiecych na Pomorzu zapowiada akcję przeciw podobnemu zniesławieniu kobiet pomorskich przez brukowe pismo warszawskie.

Wspaniały rozwój floty polskiej.

19 okrętów pod polską banderą będzie wkrótce pływać.

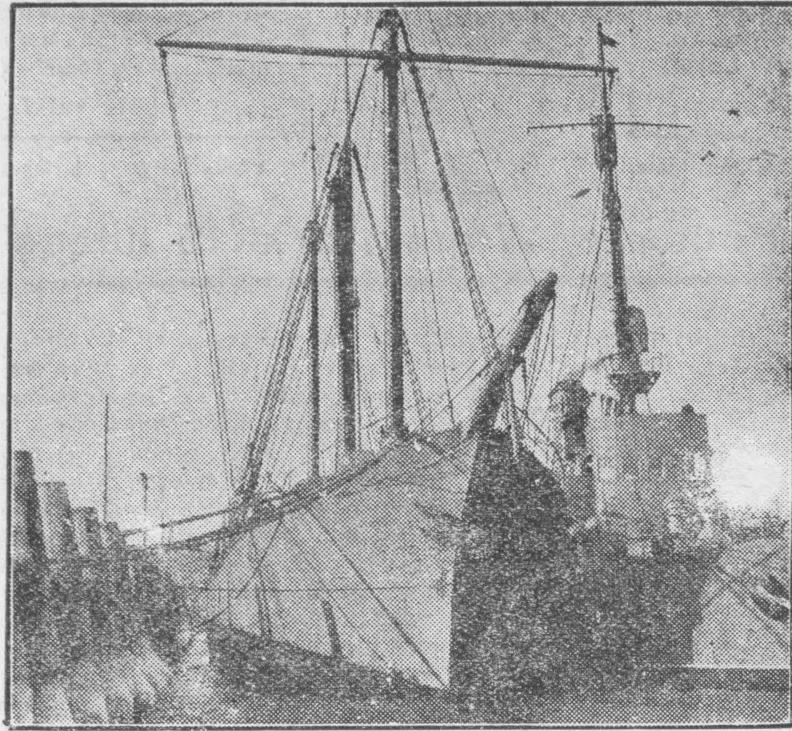
W części prasy ukazała się ostatnia wiadomość, iż Polska Żegluga zamierza nabyć cztery statki pasażerskie z chłodniami po 4 do 5 ton każdy. Dowiadujemy się, iż aktualnie jest w tej chwili kupno jednego statku morskiego towarowego o pojemności 1000 ton. Okręt ten ma kupić rząd w najbliższym czasie w celu uzupełnienia dotychczasowego taboru linii państwowej „Żegluga Polska”, składającego się z czterech zakupionych we Francji towarowych okrętów 2.700 tonowych. Statki te bowiem nadają się jedynie do transportów masowych (drzewo, węgiel, fosforyty), natomiast nie mamy dotychczas okrętu do przewozu ładunków drobniejszych a bardziej rentujących się, jak cukier, zboże itd. Transporty te byłyby przewożone do portów bałtyckich, Anglii, Francji itd.

Oprócz tego, jak już o tem podawano, w niedługim czasie marynarka handlowa ma się powiększyć o cztery statki towarowe 4000 tonowe, które mają być zakupione przez tow. „Robur” do transportów węglowych. Nabycie tych statków, oraz wybudowanie w porcie gdyńskim nowoczesnych urządzeń ładunkowych stanowi warunki, wysuwane przez rząd wzmian za udzielenie tow. „Robur” połowy mola południowego w porcie Gdyńi.

Wreszcie prawdopodobne jest, jeżeli znajdą się odpowiednie kredyty, nabycie przez rząd czterech okrętów po 3.000 tonu typu pasażersko-towarowego. Statki te obsługiwałyby linie pasażerską z Gdyni do portów Anglii, Francji i Holandji, skąd emigranci polscy udawaliby się w dalszą drogę do Ameryki połowcami transatlantycznymi. Dotychczas pomiędzy Gdynią a Anglią kursują statki dwóch takich linii angielskich (jedna 5 statków, druga 4) rentując się doskonale. Równocześnie okręty polskiej linii pasażersko-towarowej przewoziłyby też do Anglii transporty żywnościowe.

Prace nad stworzeniem projektowanej już od dwóch lat przez Bank Gospodarstwa krajowego polskiej linii okrętowej, mającej przy pomocy 4 statków po 4 tys. ton łączyć Gdynię z portami wschodnich brzegów morza Śródziemnego znajdują się w dalszym ciągu w stadium przygotowawczym. Natomiast pasażerska linia okrętowa do komunikacji kabotażowej na polskim Bałtyku, a składająca się z dwóch badowanych obecnie na stoczni gdańskiej statków, ma być uruchomiona od maja rb.

W ten sposób, o ile plany te zostaną urzeczywistnione, pod polską banderą będzie wkrótce pływało 19 okrętów morskich.

Okręt „Iskra” w porcie w Gdyni.

Skazanie agitatorów socjalistycznych.

Grudniadz, 8. 2 Odbyla się tu dwudniowa rozprawa przeciw 16-tu, oskarżonym o zajęcia aliczne, podczas strajku pracowników miejskich i tramwajowych w lecie r. ub. Na rozprawę powołano 56 świadków, w tem wiele znanych osobistości Grudziądza. Rozprawie przewodniczył prezes sądu p. Łuszczyński, oskarżał prokurator dr. Koppel, oskarżonych bronił dwaj adwokaci, przybyli specjalnie z Warszawy, mecenas Eitinger i mec. Homigwill oraz miejscowy adwokat dr. Pehr. Akt oskarżenia zarzucał 6 ciał oskarżonych sabotaż, a w części opór władzy oraz znieważenie funkcjonarjuszów policji.

Dalej oskarżonym zarzucono uszkodzenie przewodów elektrycznych, doprowadzających prąd z Gródka, wskutek czego miasto zostało bez prądu elektrycznego. Sprawy trzech oskarżonych Gaziolka (sekretarz PPS), Jerkiewicza i Szykowskiego wyłączono i odroczone. Po dwudniowych rozprawach sąd wydał wyrok skazujący głównego oskarżonego Nadarzyńskiego na 9 miesięcy więzienia, Henzlera na 9 miesięcy, Krajewskiego na 5 miesięcy, Kasprzyckiego na 4 i Wilkowskiego na 4 miesiące lannych oskarżonych sąd uwolnił.

Władze duchowne ostrzegają przed Słupią.

Komunikat kurji arcyb. stwierdza brak charakteru do nadprzyrodzonego objawienia w Słupii.

Poznań. Prasa poznańska ogłasza komunikat kurji arcybiskupiej w Poznaniu w sprawie rzekomych, a tak niedawno głośniejszych objawień w Słupii pod Środą. Komunikat stwierdza, że badania władz duchownych niewykazały w tych zajściach nadprzyrodzonego charakteru rzekomych wizyj. Stwierdziły natomiast władze duchowne, że zajścia w Słupii z jednej

strony wzbudzają wprawdzie u wielu ludzi pobożności, lecz równocześnie z drugiej strony w niejednym wypadku w skutkach swoich doprowadzają do chorobliwych podnieceń, szkodliwych dla wielu oraz dla powagi Kościoła. Wobec tego władze kościelne wzywają wszystkich wierzących, aby zaprzestali wycieczek do Słupii.

Wizytatorzy duchowni.

Ks. Prymas Hlond przy reorganizacji Ordynariatu i Konsystorza Arcybiskupiego utworzył osobny Wydział Szkolny. Na stanowisko naczelnego wizytatora w obydwu archidiecezjach i radcę Kurji Arcybiskupiej w Poznaniu powołał ks. dr. Noryśkiewicza, dawn. naczelnika Wydziału Ziem Zachodnich w Ministerstwie W. R.

i O. P. Wizytatorami nauki religii przy szkołach średnich zamianował Ks. prof. Dr. Baranowski na archidiecezję poznańską, a ks. prof. Łigodę na archidiecezję gnieźnieńską. Ks. Profesor Dr. Marzulewicz objął stanowisko wizytatora arcybiskupiego dla seminarjów i szkół powiatskich, a Ks. kanonik dr. Paech dla szkolnictwa niemieckiego w obydwu archidiecezjach.

J. GORLIC.

20

NARZECZONA Z „TITANIKA”.

ORYGINALNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

(Ciąg dalszy).

— Tak być musi! — westchnął Sidney Mac Hollister, zbliżając się do drzwi oranżerii. — Caocizby była najobrzydliwszą papugą w ciałych Stanach Zjednoczonych, musiałbym się z nią ożenić! Odwagi więc! Po ślubie dawne wesołe życie zacznie się na nowo!

Wszedł do bajecznie pięknej oranżerii, w której flora ladji i Florydów, drzewa Brazylji i rośliny europejskie mieszały się ze sobą. Powietrze przenikała słodka woń. Ciszę przerywał tylko delikatny szmer fontanny, umieszczonej pośrodku oranżerii wśród olbrzymich palm.

— To on! — szepnął Sidney. — Siedzi na ławce przed fontanną! Pochyliła głowę nad książką. Złoty byłby jednak, że w tej chwili nie widzi wcale liter, gdyż przeczuwa, że zbliża się do niej narzeczony!

O ile zresztą mogą widzieć z daleka, nie jest jeszcze tak źle — mówił dalej Hollister, stojąc ukryty za oleandrem. — Ma wspaniałe blond włosy, na których igrają promienie słońca. Może jednak Fred Webb dowiódł tym razem dobranej smaku! Naprzód, Sidney!

Szybko posunął się naprzód i wszedł pomiędzy wspaniałe palmy. W tej chwili jednak, w której wy-

sunął się z półcienia oranżerii w jasno oświetloną niszę, stanął jak rażony gromem. Szeroko otwartymi oczyma spoglądał na uroczą młodą dziewczynę, która się powoli podniosła z ławki.

— Katastrofa „Titanika” podzielała silnie na mą wyobraźnię! — rzekł do siebie Hollister. — Oszalałem chyba! Nie może przecież istnieć takie podobieństwo!

Czy to ona, czy nie ona? Czy ta przeznaczona mu przez Webba narzeczona, której się tak lękał? Czy też jest to rzeczywiście piękna, jasnowłosa hańziarka z Warszawy, o której snił przez tyle tygodni? Ważił miły jednak zniknąć jego wątpliwości.

Usłyszał dobrze znany dziewczęcy głos:

— To ja, mój panie! Niech pan w to nie wątpi! Pańska przyszła żona i uboga dziewczyna, którą pan przesładował swą miłością, jest jedną i tą samą osobą!

— Więc jednak!

Sidney Mac Hollister wypowiedziawszy te słowa, podbiegł gwałtownie do Heleny, z oczyma pełnymi triumfem i z ramionami wzburzenia na białych zwykle policzkach.

— Pani — rzekł głosem, który zdradzał wyraźnie jego wewnętrzne wzruszenie, — nie umiem sobie wprawdzie zgola wytłumaczyć tej tajemnicy, jaka otacza mnie i panią; nie wiem, czy to nie sen, który mnie mami. Ale jeżeli to błagam Boga, by on się nigdy nie skończył! Jeżeli pani jest narzeczona, którą mi Fred Webb przeznaczył, to jestem najszcześliwszym człowiekiem pod słońcem! Bo w takim razie pojąłbym za żonę kobietę, którą kocham od pierwszej chwili, w której ja

Wiadomości.

Nowemiasto, dnia 14 lutego, 1927 r.

Kalendarzyk. 14 lutego, Poniedziałek, Walenty, k. m.

15 lutego, Wtorek, Faustyn i Jowita m.m.

Wschód słońca g. 6 — 52 m. Zach. słońca g. 16 — 47 m.

Wschód księżycy g. 16 — 11 m. Zach. księżycy g. 5 — 36 m.

Z miasta i powiatu.

Mianowanie.

Nowemiasto. Jak się dowiadujemy kierownik Urzędu Skarbowego p. Henryk Tytański zamianowany został dekretem Pana Ministra Skarbu z dnia 30 stycznia 1927 r. asesorem skarbowym w VII. stopniu służbowym.

Naganne zachowanie się.

Łąkorz, pow. lubawski. Zwierzęca instynkty są pobudką zwierzęcych czynów niektórych jednostek tutejszej młodzieży miejskiej.

Ten fakt dawno już zauważyć było można, trudno jednak było się zdecydować na niemile wywody. Lecz wobec czynów, które przechodzą ludzkie pojęcia, milczeć trudno.

Są jednostki w obrębie naszej wioski, których jedynym zajęciem jest podkopywanie cudzego honoru, przytem posługując się środkami najbardziej podłemi. Nie różnią się w swoim postępowaniu od zwierząt, one nawet pod pewnymi względami mogą im służyć za wzór.

Oto jeden przykład, który powinien posłużyć do zrozumienia obydwaj i zwierzęcych działań wyrodków.

W czasie zabawy Kółka Rolniczego użyczyła obecnych przykra i bolesna scena. Był jeden a może i kilku takich, którzy do tego stopnia wykroczyli przeciw dobrym obyczajom, że w miejscu, gdzie panie słożyły swą garderobę, założyli ubikację, która w świecie kulturalnym oznaczana bywa dwoma zerami („00”)... Było to planowe i celowe działanie, aby dokuczyć pewnym osobom.

Przypatrz się wyrodku, czy zobaczysz gdzie zwierzę tak postępujące? Ręczę ci, że nie, bo ono szuka miejsca odpowiedniego. A ty?...

Cios to jest okropny nie tylko dla jednostek, ale dla ogółu, szczególnie dla czcigodnego i skochanego ks. proboszcza, który za swą pracę takiej pociechy doznaje. Jeden z obecnych.

Z Pomorza.

Lotnictwo polskie.

Lidzbark. Pisano już nie mało o potrzebie jak najenergiczniejszego przysposobienia kadr lotniczych. Wszak lotnictwo to bodaj najważniejszy rodzaj broni we wojnie przyszłości, mając może jednego konkurenta w przysposobieniu obrony przeciw gazowej. Mimo szumnej reklamy mało jednak do niedawna słyszeliśmy o konkretnych jakiś rezultatach przygotowania do obrony granic za pomocą tych nowoczesnych rodzajów broni. W czasie gdy Niemcy posiadają około 25.000 wyszkolonych pilotów a Rosja mniej więcej 20.000 to w Polsce mamy zaledwie kilkuset ludzi umiających kierować samolotami. To też ze stanowiska państwowego z uznaniem należy powitać zabiegi takie. Staraniem lotników pomorskich, zostało zorganizowane Pomorskie Towarzystwo Lotnicze.

Dla uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości należy zaznaczyć, że gdy Liga Obrony Powietrznej Państwa ma za zadanie propagandę idei lotnictwa polskiego, to Pomorskie Towarzystwo Lotnicze, występuje już z realnym przysposobieniem sił lotniczych postanowienia kadr pilotów. Członkiem Pomorskiego Towarzystwa Lotniczego może zostać każdy obywatel. Wpisowe wynosi 2 zł, miesięczna składka 1 zł. Członkowie protektorzy wpłacają 150 zł. jednorazowo. Nie wątpimy, że sprawa zorganizowania Cywilnej Szkoły pilotów w Toruniu zainteresuje szerokie kręgi szanowne z swej ofiarności społeczeństwa pomorskiego, że tem samem rozwój Pomorskiego Towarzystwa Lotniczego będzie

szczęściem, którą uwielbiam, którą...

— Wybacz pan, że mu przerwę — ozwała się Helena. — Zanim pan dokonasz swych oświadczeń, aiech mnie najpierw wyślach.

— Proszę, niech pani mówi! — odpowiedział jej z grzecznością dzentelmana.

Przez chwilę słychać było tylko szmer wody w fontannie.

— Nie wiem — ozwała się Helena — czy pan Fred Webb powiedział panu, że jestem jego siostrzanicą. Przyzwiał mi do siebie z Warszawy; przybyłam tutaj sądząc, że jest on ubogim bratem mej matki. Mr. Webb chciał mnie jednak tylko wystawić na próbę. Gdy ją odbywał, otworzył przedemną złoty pałac. Od wczoraj ja, uboga sierota, która do niedawna musiała się utrzymać z pracy własnych rąk zostałam przeniesiona w świat bogactw i otoczona tem wszystkim, co ludzie szczęściem nazywają!

Mój drogi wuj postawił mi jednak jeden warunek. Zażądał ode mnie, bym została żoną pana, panie Hollister. Nie chcąc zasmućać starego człowieka, który ma najlepsze chęci wobec nas. Dlatego nie powiedziałam mu od razu, że małżeństwo nasze jest rzeczą niemożliwą, panie Hollister.

— Niemożliwą? — wyjąkał Hollister błędąc — A to dlaczego?

Spojrzała na niego ze smutkiem swymi wielkimi, cudownymi oczyma i rzekła potem spokojnie i poważnie:

— Ponieważ pan nie kocham, panie Hollister!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ogniste strzały.

Ugodzony strzałą p. kupca Stanisława Rosta podejmuje takową. Jednocześnie składam w administracji „Drwęcy“ 10 zł na zakup sztandaru dla miejscowego towarzystwa Powstańców i Wojaków i strzelam w p. kupca Bronisława Jankowskiego.

Nowemiasto, 14. II. 1927.

Władysław Serożyński.

zapewniony i w razie niebezpieczeństwa grożącego krajowi stawimy skutecznie czoła nieprzyjacielowi.

Jeśli inne dziedziny zdobyły się na dodatnio działające szkoły lotnicze, to Pomorze jako najwięcej zagrożone zewnątrz, tem więcej powinno szkołę taką posiadać.

Niecodzienna nadarza się tu okazja dania npust chwalebnych w tym wypadku patriotyzmu i ambicji dzielnicowej.

Ponawiamy naszą gorącą prośbę i nie wątpimy na chwilę, że nie uchylił się Obywatela i Obywatelko od poparcia tak doniosłego celu i zapiesz się na członka Pomorskiego Towarzystwa Lotniczego.

Adres: Pomorskie Towarzystwo Lotnicze Toruń.

Nasz kościół w Koszelewach.

Koszelewy. Po długich latach wyczekiwania dożyliśmy nareszcie słodkiej chwili poświęcenia nowego kościoła przez naszego ks. prob. Ignacego Ptaszyńskiego. Nadmienić należy, że wielce przyczyniły się do podniesienia czystości pienia wykonane dodatnio przez złączone chóry kościelne z filjalnej kaplicy Myślenia i Kółka śpiewackiego z Koszelew. Cześć za to p. dyrygentowi z Koszelew, Sieroczyńskiemu. — Gdy w cie wca r. 1925 nasz kochany duszpasterz przybył do Koszelew, zastał u nas skromniutką plebanję, stodołę i pastki w funduszu budowlanym wskutek dewalwacji. Nabożeństwo odprawiało się u pp. Wojnowskich. Około zabudowań nie było plotów tylko wyboje i doły. Nie trwało 3 tygodnie, a za staraniem ks. Prob. splantowano teren, postawiono ploty i założono choć skromne ale piękne ogrody. Przytem ks. Prob. prawie wcale parafji nie obciążał. Od pierwszej chwili, gdy widziałem, jak nasz nowy ks. Prob. krzątał się około zabudowań, pomyślałem sobie: „Ten ksiądz nam napewno kościół pobuduje“. Tak też się stało. Gdy w roku 1926 podczas pierwszej pastyki o godz. 12-tej w nocy, której Koszelewska parafia doczekała się, ks. Prob. wobec niemożliwego natłoku parafjan w kaplicy, oświadczył, że tak dalej być nie może, że musimy w tym roku pobudować kościół. Na jeden niewierny Tomasz ruszał ramionami mówiąc: „Chyba się to nie da“. Maszę przyznać, że i ja trochę powątpiewałem. Nie długo jednak się przekonałem, że nasz ks. Prob. słowa dotrzymał. Zaczął się tedy dla naszego ks. Prob. kłopot i trudności nie lada. Mimo strat stosunkowo wielkich w jego gospodarstwie nie szczędził koni ani swojego grosza dla częstych wyjazdów w sprawie kościoła, aby tylko jak najtańszym kosztem najmniej obciążając parafjan, kościół tak potrzebny jak kawałek chleba nam pobudować. Nie chcę już wymieniać starań rzeczywiście nadzwyczajnych i zgrzyot połączonych z budową, ale pragnę tylko w imieniu wszystkich parafjan publicznie i serdecznie podziękować mu za jego pracę i trud. Takich dzielnych księży więcej nam potrzeba. Odwiedzyczyć mu się chyba nie zdołamy przez całe nasze życie. Dziękujemy Najprzew. Władzy, że tak dzielnego i obrotnego duszpasterza nam przysłała. — Po tej najpiękniejszej pracy przystępuje nasz ks. Prob. do nowej. Bóg już słyszał z ambony, że teraz sprawa towarzystwa kościelnych przychodzi na porządek dzienny. Zaprosił nasz duszpasterz najprzód wszystkie matki i tak ma przyjść kolej na wszystkie stany. Chcemy iść za wezwaniem naszego proboszcza. Gdy się będziemy gromadzić kolo niego, będzie widział naszą wdzięczność i przywiązanie za jego pracę. Niech mu Bóg błogosławi za jego starania i aby jak najdłużej pozostał pomiędzy nami. Chcę u nas na Mazurach biedr, i naszym ks. Prob. nie lepiej, lecz za to ofiarujemy mu nasze życzliwe serca.

Stary Mazur.

Mianowanie.

Grudziądz. Ks. dziekan Dembek mianowany został jak się w ostatniej chwili dowiadujemy pralatem domowym Jego Świątobliwości.

Strazny wypadek na rowerze.

Sypniewo. Pewien młody człowiek z Sypniewa, jadący rowerem, przewrócił się wskutek gołoledzi i upadł tak nieszczęśliwie, że kierownica rowera rozpruła mu brzuch i poszarpała wnętrzności. Mimo pomocy lekarskiej, nieszczęśliwy zmarł w kilka godzin.

Tajemnicze zbrodnie.

Mestwir, pow. kartaski. W tych dniach aresztowano tu właściciela majątku Rosena i jego inspektora gospodarczego. Pan Rosen sprowadził się tu w roku 1921 z Warszawy. Mieszkał on długi czas z jakąś rozwódką z Warszawy Cissowską, przedstawiając ją zawsze jako swoją żonę. Przed półtora rokiem żona ta zmarła nagle wśród dziwnych okoliczności i została pochowana w ogrodzie majątku (!). Obecnie około Trzech Króli przepadła bez śladu jej córka, 16 letnia panna, uczennica Zakładu Najw. Marii Panny Anielskiej

Krwawa tragedia rodzinna na Solcu.

Wymordowanie całej rodziny. — Bezrobotny zastrzelił 5 osób i siebie. — Zostawił list, który wyjaśnia przyczynę obłądanego czynu.

Warszawa, 9. 2. Wczoraj obiegła Warszawę wieść o strasznej tragedji na Solcu. Miejscem krwawego dramatu jest mieszkanie na 2-gim piętrze w domu pod ar. 71.

Z wąskiego przedpokoju — drzwi na prawo do kuchni. Tam za progiem kolo komina leży pierwszy trup, kobiety w białej w olbrzymiej kałuży krwi. Są to zwłoki 22 letniej Stanisławy Witkowskiej, pracownicy firmy B-cia Jabikowsky. Leży twarzą do podłogi. Na plecach widnieje wielka, krwawiąca jeszcze rana.

W rogu pod oknem — łóżko. Leży na niem drugi trup. To Edward Witkowski, 17-letni uczeń elektrotechniczny. Twarz rozpaczliwie wykrzywiona. Usta otwarte krzykiem, który zamarł. Ręce rozrzucone na poduszce.

Wprost z przedpokoju — niewielki pokój jadalny. W tym pokoju na pierwszy rzut oka — żadnych śladów tego co się działo.

Na podłodze tylko krwawe ślady bosych stóp. Ktoś przebiegał tedy z następnego pokoju do kuchni, znacząc ucieczkę krwawymi śladami.

W następnym pokoju leżą 4 trupy. Jest to pokój sypialny rodziny Witkowskich. Stoją 3 łóżka. Na jednym szerokim leżą zwłoki małżeństwa: Stefana Maślana, lat 55 i żony jego 23-letniej Janiny z Witkowskich.

Ona leży, jakby usniona. Ułożona na łóżku, z rękoma skrzyżowanymi na piersiach. Kolo niej małż. Obok łóżka na podłodze, wśród rozsypanych niedopalków w papierowych leży rewolwer, mauser — narzędzie morderstwa.

Po dwóch rogach przeciwnych — dwa łóżka. Na jednym leżą zwłoki 20 letn. Ireny Witkowskiej.

Na drugim — trup matki wymordowanego rodzeństwa i teściowej Stefana Maślana — 52-letniej Franciszki Witkowskiej, wdowy.

Władze policyjne przystępują do oględzin zwłok i mieszkań.

Na stole w jadalnym pokoju leży ćwiartka papiersa listowego poplamiona krwią. Ołówkiem atramentowym napisany list Stefana Maślana.

Wstrząsający list mordercy i samobójcy.

Postępek mój proszę przyjąć do wiadomości, brakiem pracy i podtem obchodzeniem się rodziny żony ze mną i z żoną.

Ożeniłem się, rok minęło na Bóże Narodzenie. Zaraz jednak po ślubie poznałem to przyszłe życie. W domu teściowej posadzili nas z żoną fałszywie o kradzież materjału jednej z sióstr, chociaż naprawdę mnie zginał złoty zegarek, obrączki i pantofle.

Było to jednak wszystko ich dziełem, żeby nas zniszczyć i wypędzić precz, a dlatego, że żona moja, gdy była panną, nie postępowała tak jak oni chcieli. Wydali więc zamąż i zaraz precz z domu.

w Kościerzynie, która pojechała do Rosena na wakacje świąteczne. Policja wszczęła za nią poszukiwania i znalazła ją jakąś ręką ludzką. Jesienią roku zeszłego tu też miał zginąć jakiś młody inżynier z Gdańska, który wybrał się był na zwiedzenie piezko Kaszub. Policja robi dalsze dochodzenia; wynik ich jest na razie trzymany w tajemnicy.

Rosen (gdzie się żyd przechrzcił) posiadał tu majątek 800 morgowy, który kupił w doskonałym stanie a tak na nim gospodarzył kulturalnie, że pola wszystkie leżały odłogiem, a cały inwentarz dziś składa się z 3-eh nędznych koni i jednej krowy. I o dziwo, nie zagazowała takiemu majątkowi żadna parcelacja, za to dobrze zabudowane domeny o wysokiej kulturze przeznaczono na parcelację. Oto tajemnice polityki gospodarczej i parcelacyjnej na Pomorzu!

Wiadomo, iż nie jest to wypadek odosobniony!

Z dalszych stron Polski.

Brat zabił brata.

Warszawa, 10. 2. W dniu wczorajszym niejaki Stanisław Terlecki dwoma strzałami z rewolwata zranił ciężko swego rodzonego brata Kazimierza. Zbrodnia dokonana na tle spraw majątkowych.

Trup w wagonie.

Warszawa. Z Szczakowej donoszą, że na tamtejszym dworcu kolejowym zauważono pasażera, siedzącego nieruchomo od kilku godzin. Wezwano policję, która podszedłszy, stwierdziła, że jest to nieboszczyk. Jedną ranę śmiertelną zadał mu w skroń, drugą w okolicę serca. Przy nieboszczyku nie znaleziono żadnych papierów, tylko srebrną papierosnicę, rewolwer i bilet kolejowy z Częstochowy do Krakowa. Władze policyjne przypuszczają, że mordu dokonano w celach rabunicyowych, że mordercy posiadali zamordowanego w wagonie, ażeby stworzyć pozory samobójstwa.

Znowu zderzenie pociągów.

Warszawa, 10. 2. W dniu dzisiejszym o godz. 18.50 na dworcu głównym pociąg № 213 w czasie wekslowania z powodu nienastawienia zwrotnicy ujechał na pociąg № 413 odchodzący do Gdańska. Nastąpiło zderzenie, skutkiem którego trzy wagony i 1-komotywa zostały uszkodzone, a dwóch pasażerów i pomocnik maszynisty odnieśli lekkie rany. Pociąg gdański odszedł z 2 godzinnem opóźnieniem.

Wzniesienie pożaru w pociągu.

Warszawa. Dnia 4. b. m. o godz. 2,15 w nocy na szlaku Dąbki—Kowel między stacjami Mańkowiec i Jaszczów w osobowym pociągu, w wagonie trzeciej

Postępowali tak, że wkrótce po ślubie zabrali wszystko, zostawili gołe łóżko, które jest własnością żony. Za ostatni grosz musiałem kupić koldrę, bo nie było na czem spać, nie było na czem jeść, ani w czem gotować.

Do matki swej nie chciałem wrócić, bo mi matka odczekała, a ja chwaliłem się, że będę miał złote góry i takiż życie.

Mleczalem i cierpiełem do tej pory.

Dlażej jednak nie mogłem.

Z żoną kochał się nad życie, żal mi było się z nią rozstać.

PS. Z żoną proszę bardzo nas pochować we wspólnym grobie, tak ciężko mi się z nią rozstać. Stefan.

Wstępne dochodzenie ustaliło następujący przebieg krwawego dramatu.

Małżeństwo Maślanych cieszyło się jaknajlepszą opinią wśród mieszkańców domu.

Wszyscy odznaczali się wyjątkową pobożnością, zwłaszcza najmłodszy Edward Witkowski, co dało bywał w kościele, cichy był, uczynny i szczerzy religijny.

Stefan Maślany był mararzem z zawodu. Mieszkał dawniej z ojcem na ul. Solac 18, Zrabiał ongiś jako tako, ale od roku był bezrobotny.

Nadza zakradła się do cichego mieszkańca. Stefan Maślany zatrawiał się myślami o przyszłości, nogi zdierał w poszukiwaniu pracy.

Zdenerwowany był ostatnio niezwykle.

Dnia w nocy między godz. 4 a 5-tą sąsiedzi usłyszeli kilka głuchych odgłosów, jakby strzałów. W ciwilę potem usłyszano za ścianą rozpaczliwy krzyk Stanisławy Witkowskiej:

„Mamo! Co tu się dzieje w tym domu!“

Potem znów dwa głuche huki.

Sąsiedzi wybiegli z mieszkań.

Drzwi do Witkowskich były zamknięte. Nikt nie odpowiadał na stuk. Zawiadomiono policję.

Śledztwo odławrza przebieg nocnej tragedji w ten sposób:

Gdy wszyscy spali, Maślany, powziwszy straszne postanowienie skończenia głodowych maczarat swoich i swej rodziny napisał list. Następnie kolejno strzelał do leżących w łóżku. Żonę swą zamordował na podłodze, później dopiero ułożył ją w łóżku.

Stanisława Witkowska, ranna wyskoczyła z łóżka, w którym spała wraz z siostrą Ireną i uciekła do kuchni, skąd dobiegł jej krzyk.

Ta padła twarzą na podłogę, dobita strzałem w plecy. Dokonawszy strasznej zbrodni, Stefan Maślany położył się obok żony, jak krwawe ślady świadczą tulił ją, poczem wystrzelał w usta, odebrał sobie życie.

Dalsze śledztwo tej wstrząsającej tragedji, jest w toku.

klasy wybuchł pożar wskutek zapalenia się eteru, wieszzonego przez jednego z pasażerów żyda, który zdołał zbiec i jest poszukiwany przez władze.

Pociąg natychmiast zatrzymał i płonący wagon został izolowany. Pomimo szybkiej akcji ratunkowej, wagon spłonął doszczętnie w ciągu 15 minut, zaś 16 osób zostało poparzonych, z czego 6 konduktorów, którzy udali się na służbę.

Poparzonych zabral specjalny kolejowy pociąg sanitarny, który przybył na miejsce wypadku i odstawił rannych do szpitala w Lublinie. Pociąg ruszył w dalszą drogę z 2 godzinnem opóźnieniem.

Nagle zniknięcie kasjera kolejowego.

Władze kolejowe w Lublinie wspólnie z komisją rewizyjną Dyrekcji Kolejowej w Radomiu, przeprowadzają dochodzenie w związku z tajemniczym zniknięciem długoletniego głównego kasjera kolejowego Szczepana Tyminińskiego. Tyminiński wyjechał w środę, dnia 2-go lutego w kierunku Warszawy na jechał do wsi utlop i dotychczas nie powrócił. Nie wiadomo, czy zachodzi tu jakiś zbrodniczy zamach na kasjera, czy też planowana ucieczka. Przeprowadzona rewizja w kasa kolejowej ustaliła brak 150.000 zł. Śledztwo trwa dalej.

Oględaj władze kolejowe zawiadomiły urząd prokuratorski o zniknięciu kasjera Tyminińskiego i o braku 150 000 złotych. Tyminiński liczy około 60 lat, posiada własny dom w Lublinie, był długoletnim kasjerem kolejowym, cieszył się ogromnem zaufaniem władz kolejowych i jako kasjer drugiego wydziału eksploatacyjnego obracał dziesiątkami milionów.

Losowanie pożyczki dolarowej.

W dniu 1 marca 1927 roku będzie wylosowanych 100 premij serji II 5 proc. premjowej pożyczki dolarowej na łączną sumę 75 000 dolarów St. Zjeda. Ameryki Półn. między którymi zostanie wylosowana premja na 40 000 dol. oraz premja na 8 000 dol.

Oprócz możliwości wygrania premji, obligacje premjowej pożyczki dolarowej dają posiadaczom edsetki w wysokości 5 od sta rocznie, płatne w złotych według kursu dolara, względnie w efektywnych dolarach.

Nierozsprzedaną resztę „dolarówek“ można nabywać we wszystkich oddziałach Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego i Pocztowej Kasy Oszczędności za dolary względnie złote według kursu dziennego.

Podziękowanie św. Antoniemu.

Nowemiasto. Odprawivszy nowenę do św. Antoniego, a będąc wysłuchaną, zaco składam serdeczne podziękowanie. N. N.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 14. 2. Z kół zblizonych do rządu informują, iż gabinet obecny wyciągać nie będzie solidarnie konsekwencje wniosków zwróconych przeciwko poszczególnym członkom rządu. Natomiast obcięcie budżetu dokonane przez sejm nie wpłynie na pozostawanie w gabinecie zainteresowanych ministrów. Nawet skreślenie etatów ministerstwa poczty i telegrafów nie wpłynie na pozostawanie min. Międzyńskiego w rządzie. O konsekwencjach mogłaby być mowa, gdyby dekret o utworzeniu ministerstwa poczty i telegrafów przez sejm został uchylony.

Wczoraj przybył do Warszawy, przerywając podróż inspekcyjną, min. spraw wewn. Składkowski, który zastępować będzie chorego wicepremiera Bartla. Nie jest wykluczone, iż w zastępstwie wicepremiera, min. Składkowski będzie replikował nad exposé wicepremiera Bartla. W dyskusji nad exposé wicepremiera Bartla, nie jest prawdopodobne wystąpienie premjera. Z ramienia rządu przemawiać będzie min. Składkowski lub Międzyński.

Na konferencji, która odbyła się w mieszkaniu marszałka sejmu w obecności marsz. Ratajskiego, pos. Daszyńskiego, premjera i ministra poczty i telegrafów, premjer złożył deklarację, precyzującą stanowisko wobec ostatnich posunięć sejmu przy skreślaniu szeregu kredytów w preliminarzu budżetowym. Po konferencji premjer złożył wizytę wicepremierowi Bartlowi i odbył z nim jednogodzinną konferencję.

Z kół zblizonych do „Piasta” informują, iż

stronnictwo to nie wysunie zapewne wniosków demonstracyjnych skierowanych czy to przeciwko rządowi, czy wicepremierowi Bartlowi. „Piast” ograniczy się do złożenia deklaracji, zastrzegając się przeciwko formom, jakich rząd układa swój stosunek do sejmu. Możliwym jest natomiast, iż „Piast” poprze wniosek o votum nieufności dla wicepremiera Bartla, o ile on wysuwany będzie przez inne ugrupowania sejmowe. Ostateczna decyzja zapadnie w dniu dzisiejszym.

Wobec norm ustalonych przez zmianę tekstu konstytucji, głosowanie nad ewentl. wnioskami o votum nieufności dla całego rządu lub wicepremiera Bartla, może być przeprowadzone dopiero na jutrzejszym posiedzeniu sejmu.

W kołach parlamentarnych, mimo pewnego wzmocnienia pozycji rządu przez wczoraj, liczą się poważnie z możliwością uchwalenia votum nieufności dla wicepremiera Bartla.

Wczoraj o godz. 8,40 pociągiem idącym do Poznania, przewiezieni zostali z Warszawy aresztowani posłowie białoruskiej Hromady i N. P. Ch. Taraśkiewicz, Wołoszyło, Miotła, Rak-Michałowski i Holowicz.

Wczoraj skonfiskowany został cały nakład I. Nr. miesięcznika „Natio”. Organ ów redagowany przez grono posłów i senatorów żydowskich, ukraińskich, białoruskich, niemieckich i litewskich z pos. Grünbaumem na czele, który ma być poświęcony sprawom wszystkich mniejszości narodowościowych, zamieszkałych w państwie polskim.

Zgon ks. biskupa Zdzitowieckiego.

Włocławek, 12. 2. Wczoraj zmarł we Włocławku biskup kujawsko-kaliski ks. Stanisław Zdzitowiecki, przetrżywszy lat 75.

Kolędz-wrogiem państwa.

Wilno. Ksiądz Godlewski, proboszcz parafii Wzroździszki został skazany przez sąd na 2 lata twierdzy za działalność antypaństwową, mocą decyzji władz kościelnych został odwołany z probostwa. Ks. Godlewski będzie odsiadywał karę w klasztorze w Grodnie.

Echa ucieczki lotników sowieckich do Polski.

Moskwa, 10. 2. Wiadomość o ucieczce do Polski lotników Klima i Tymoszczyka wywołała w sferach sowieckich wielkie wzburzenie. Worosziłow w rozkazie do armji, donosząc o ucieczce lotników, zawiadamia, że wyjęci oni zostają z pod prawa jako zdrajcy.

Jednak zerwanie rokowań polsko-niemieckich.

Berlin, 12. 2. Jak się dowiadujemy, wczorajsze posiedzenie gabinetu Rzeszy postanowiło zerwać rokowania w sprawie traktatu handlowego polsko-niemieckiego.

Berlin, 12. 2. Dziś przed południem opracowano w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych notę w sprawie rokowań handlowych z Polską. Nota ta będzie doręczona w Warszawie jeszcze w dniu dzisiejszym.

Groźna sytuacja w Chinach.

Londyn, 10. 2. Jak donoszą dzienniki, 2 angielskie bataljony zostały nagle wysłane do Chin. Z tego wnioskują, że położenie w Chinach zaostrzyło się nagie.

W sobotę odchodzi z Londynu do Chin dwie brygady artylerji górskiej.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 12. 2.

Zyta	39.50-40.50
Pszonica	48.50-51.50
Jęczmień browarowy	33.50-36.50
Jęczmień na paszę	29.50-32.50
Owies	29.25-30.25
Mąka żyt 70 %	57.75-
Mąka pszenna 68 %	59.25-
Ospa żytnia	26.75-27.25
Ospa pszenna	27.00-

Usposobienie spokojne.

Kurs dolara.

Warszawa, 14. 2. Dolar 8.92 1/2 Tendencja utrzymana.

Za 100 zł w Gdańsku 57.95-58.07.

100 koron czeskich	26.57	-
100 lirów włoskich	38.65	-
100 guld holenderskich	359.10	-

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemleście.

Już czwarta z rządu rewolucja w jednym roku.

Zwycięstwo wojsk rządowych. — Marsz na Lizbonę. — 200 trupów i przeszło 300 rannych.

Paryż, 10. 2. „Le Journal” donosi z Madrytu, że informacje otrzymane z pogranicy Portugalji potwierdzają, że wojska rządowe są panami sytuacji w Oporcie i maszerują na Lizbonę.

Skutkiem zbombardowania Oporto 200 osób znalazło śmierć a przeszło 300 rannych.

Szereg okrętów wojennych miało ostrzeliwać wojska rządowe.

Lizbona. Powstańcy, którzy zajęli arsenał marynarki i główny urząd pocztowy uniemożliwiając w ten sposób wszelką komunikację, ostrzeliwani przez wojsko rządowe, poddali się wczoraj w nocy.

Ofiarą rewolucji padło wielu zabitych i rannych. Straty materialne są bardzo znaczne.

Okręty amerykańskie i angielskie odjechały do Portugalji.

Warszawa, 10. 2. Część amerykańskiej floty śródziemnej, mianowicie krążownik „Memphis” i 6 torpedowców otrzymały polecenie departamentu marynarki, aby stanęły do dyspozycji posła amerykańskiego w Lizbosie. Również okręty angielskie odeszły do Lizbony i do Oporto, celem ochrony tamtejszych obywateli angielskich.

KONJAKI

N. S. O. P.

Medycyna — Réa. Spéciale
Medicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

W niedzielę dnia 13-go lutego b. r. o godzinie 23-ciej, podobano się Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach powołać do grona swych siołków naszą najdroższą i najukochańszą córeczkę

Helenę Benignę

w 8 miesiącu życia.

W nieutulonym smutku pogrążeni

Banaszewscy.

Kurzętnik, dnia 14-go lutego 1927 r.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek o godz. 9-tej rano.

Kupię każdą ilość

BYDŁA
i OWIEC

na rzeź z majątków i od handlarzy.

Zwoliński, Grudziądz,
Plac 23 stycznia 27, telefon 25.

Potrzebne

DZIEWCZĘ

od lat 14 do dziecka.

Rutkowska, Adrijanka,
poczta Nowydwór.

Mam na sprzedaż

sieczkarnię

do maneża na parę koni

L. LESZCZYŃSKI,
Niem. Brzozie.

KARTY

do gry

poleca

Księgarnia „Drwęcy.”

1 KROWĘ

dojną, ma na sprzedaż.

J. KRAMER, Nowemiasto.

Liczba czynności: 5. K. 1/26.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Kaczkach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kaczek tom II karta 34 na imię Jan i Katarzyny małżonków Banackich, rola, pastwisko w obszarze 1,26,05 ha, czystego dochodu 295 tal. zostanie

dn. 12. kwietnia 1927 r. o g. 10 przed poł.

wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 10 Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 6. 11. 1926 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdomośnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu niniejszej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdiale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie, albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Nowemiasto, dnia 4. lutego 1927 r.

Sąd Powiatowy.

Kuźnia

w pełnym biegu, istniejąca już od przeszło 50 lat, w mieście powiatowym, w głównej ulicy miasta, pierwszorzędne położenie dla danego przedsiębiorstwa, z rzemiostem lub bez od zaraz lub później z powodu choroby do wydzierżawienia. Późniejsze kupno nie wykluczone. Cena dzierżawy według umowy. Kaucja wymagalna, zależna od warunków umowy. Kuźnia wraz zabudowaniami nadaje się na powiększenie lub uruchomienie jakiego innego przedsiębiorstwa.

Antoni Krasieński, Lubawa, ul. Gdańska nr. 62

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej

w Mrocznie urządza

dnia 20-go lutego b. r. na sali w Bazarze

przedstawienie amatorskie

„KARPACCY GÓRALE“

(Korzeniowski) Dramat w 3 aktach.

Ceny miejsc są następujące: Rezerwowe 2,50 zł, I miejsce 2,00 zł, II miejsce 1,60 zł, do stania 1,00 zł. Po przedstawieniu zabawa z tańcami, wstęp 1 zł. Generalna próba w sobotę dnia 19-go b. m. I. miejsce 1,00, do stania 50 gr.

O liczy udział proszą

Zarząd.

Kupię

stary d r y l

systemu „Saka” 2 m lub mniej

szy, albo większy.

A. LESZCZYŃSKI,

Niem. Brzozie.

Samochód do wynajęcia

Telefon nr. 19.

Telefon nr. 19.

na bliższe i dalsze przejazdy. Zgłoszenia przyjmuje Hotel „Pod Trzema Koronami” w Lidzbarku

Przedsiębiorca Alojzy Sargalski, Lidzbark.